

Badania profilaktyczne dzieci i młodzieży - znaczenie, wyzwania i rola poszczególnych instytucji

24.4.2026 - | Najwyższa Izba Kontroli

24 kwietnia w Rzeszowie odbyła się konferencja „Miejsce profilaktyki w opiece nad pacjentem”, którą zorganizowało Collegium Medicum Uniwersytetu Rzeszowskiego. W spotkaniu wzięli udział kontrolerzy z Podkarpackiej Delegatury NIK, którzy przedstawili wyniki kontroli „Profilaktyczna opieka zdrowotna prowadzona w ramach podstawowej opieki medycznej dla dzieci i młodzieży jako miernik oceny stanu zdrowia populacji wieku rozwojowego”.

Profilaktyka to jedno z kluczowych wyzwań współczesnej medycyny. Dzisiejsze wydarzenie spotkało się z dużym zainteresowaniem świata medycznego i połączyło perspektywę pediatryczną, specjalistyczną i systemową, przy okazji tworząc platformę wymiany doświadczeń między lekarzami, pielęgniarkami, położnymi i farmaceutami.

Konferencję otworzyli Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. n. med. Adam Reich oraz Wiceprezes NIK Katarzyna Budnikowska. Następnie Małgorzata Milanowska i Robert Szwagiel z Podkarpackiej Delegatury w Rzeszowie w sesji „Opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą – fakty i potrzeby” zaprezentowali szczegółowe wyniki kontroli NIK, która objęła lata 2020–2024.

Wskazują one m.in., że placówki podstawowej opieki zdrowotnej nie objęły badaniami profilaktycznymi wszystkich uprawnionych. Z kolei tam, gdzie już wykonano badania profilaktyczne, w większości przypadków nie zrealizowano pełnego, wymaganego przepisami zakresu lub nie miało to odzwierciedlenia w dokumentacji medycznej. Ponadto placówki raportowały dane o wykonanych świadczeniach niezgodne ze stanem faktycznym.

NIK zwraca również uwagę, że Minister Zdrowia nie miał pełnej wiedzy o aktualnym stanie profilaktycznej opieki zdrowotnej dzieci i młodzieży, niezbędnej do kształtowania polityki zdrowotnej w tym obszarze. Nienależycie nadzorował realizację tej opieki, a podejmowane działania nie wpłynęły na zwiększenie poziomu wykonywanych badań profilaktycznych. Natomiast NFZ w zasadzie nie kontrolował faktycznej realizacji świadczeń.

W wydarzeniu wzięli aktywny udział eksperci ze świata medycznego. W dyskusji panelowej „Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży – między systemem ochrony zdrowia a realnymi potrzebami pacjentów” głos zabrali: m.in. prof. dr hab. n. med. Jarosław Peregud-Pogorzelski – Konsultant krajowy w zakresie pediatrii, prof. dr hab. n. med. Artur Mazur – Prorektor ds. Collegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego, Katarzyna Skrętowska-Szyszko – Dyrektor Zespołu Zdrowia w Biurze Rzecznika Praw Dziecka, dr hab. n. med. Agnieszka Róždzyńska-Świątkowska, prof. Instytutu „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” oraz dr n. med. Alicja Karney – Dyrektor Instytutu Matki i Dziecka.

W centrum debaty znalazły się dzieci i młodzież – ich badania profilaktyczne, w szczególności bilans zdrowia, potrzeby rozwojowe oraz rola wczesnej interwencji. **Eksperci podkreślali znaczenie takich badań i dużą rolę NIK w ich propagowaniu.** Podczas spotkania sformułowano rozwiązania, które mają poprawić sytuację w tym obszarze. W szczególności zwracano uwagę na konieczność jasnego przekazu dla rodziców, zawierającego informacje o roli badań profilaktycznych

w wykrywaniu poważnych chorób u dzieci i przypominającego im o terminach oraz na potrzebę sprawowania należytego nadzoru i kontroli. Zgłoszone postulaty i opinie ekspertów będą pomocne ekspertom NIK przy sformułowaniu ostatecznych ocen i wniosków w informacji o wynikach kontroli.

<https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/badania-profilaktyczne-dzieci-i-mlodziezy-znaczenie-wyzwania-i-rola-poszczegolnych-instytucji.html>